

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระการพัฒนาสังคม

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารลำดับที่ 40/2555

เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

1. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 2. เอกสารสาระการเรียนรู้ จำนวน 5 เล่ม ดังนี้
 - 2.1 สาระทักษะการเรียนรู้
 - 2.2 สาระความรู้พื้นฐาน
 - 2.3 สาระการประกอบอาชีพ
 - 2.4 สาระทักษะการดำเนินชีวิต
 - 2.5 สาระการพัฒนาสังคม
 3. เอกสารการดำเนินงาน จำนวน 4 เล่ม ดังนี้
 - 3.1 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.2 คู่มือการดำเนินงาน (การบริหารจัดการ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา
คุณภาพชีวิต (กพช.) การวัดและประเมินผลการเรียน)
 - 3.3 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
 - 3.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551
-

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระการพัฒนาสังคม

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
สาระการพัฒนาสังคม

ISBN

เอกสารลำดับที่ 40/2555

พิมพ์ครั้งที่

จำนวนพิมพ์ เล่ม

จัดทำต้นฉบับและเผยแพร่

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินกลาง แขวงดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2822853

โทรสาร 02-2813732

พิมพ์ที่

ดำน้า

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551 แทนหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามหลักปรัชญาและความเชื่อพื้นฐานในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ใหญ่ที่มีการเรียนรู้และสั่งสมความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551

ในปีงบประมาณ 2554 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่ มั่งคั่งและมั่นคง เป็นบุคลากรที่มีวินัย เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรม และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น สำนักงาน กสณ.จึงได้พิจารณาทบทวนหลักการ จุดหมาย มาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหาสาระมาตรฐาน ทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้มีความสอดคล้องตอบสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และปรับปรุงเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 6 เรื่อง คือ

1. เอกสารสาระทักษะการเรียนรู้
2. เอกสารสาระความรู้พื้นฐาน
3. เอกสารสาระการประกอบอาชีพ
4. เอกสารสาระทักษะการดำเนินชีวิต
5. เอกสารสาระการพัฒนาสังคม
6. แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ

การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ในการปรับปรุงเอกสารสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมทั้ง 5 สาระ และจัดทำแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และครูจากสถานศึกษารวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ได้ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ทำให้เอกสารฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สำนักงาน กสณ. ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

เลขาธิการ กสณ.

พฤศจิกายน 2554

สารบัญ

หน้า

คำนำ

คำชี้แจง

สาระการพัฒนาสังคม..... 1

ผังมโนทัศน์

ระดับประถมศึกษา..... 2

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น..... 3

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย..... 4

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง..... 5

รายวิชาบังคับ..... 12

คำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับประถมศึกษา..... 13

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น..... 26

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย..... 40

ภาคผนวก..... 55

- นิยามศัพท์..... 56

- คณะผู้จัดทำ..... 57

คำชี้แจง

1. เอกสาร “สาระการพัฒนาสังคม” ประกอบด้วยสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ฝั่งมนทัศน์ มาตรฐานการเรียนรู้ระดับและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา และรายละเอียด คำอธิบายรายวิชา
2. ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นำไปพิจารณาประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. นำไปใช้จัดกระบวนการการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ การศึกษา และให้ผู้เรียนได้คุณภาพตามที่เป้าหมายการเรียนรู้กำหนด
4. คำอธิบายรายวิชา จัดทำตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด โดยให้ครูและผู้เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจขอบข่ายของรายวิชานั้นๆ ดังนั้นในแต่ละคำอธิบายรายวิชาจึงมีการกำหนดชื่อรายวิชา สาระระดับการศึกษา จำนวนชั่วโมง จำนวนหน่วยกิต การศึกษาและฝึกปฏิบัติ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
5. สาระการพัฒนาสังคมประกอบด้วย 4 มาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี หน้าที่พลเมือง และ การพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระการพัฒนาสังคม เป็นสาระเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี หน้าที่พลเมือง และการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้

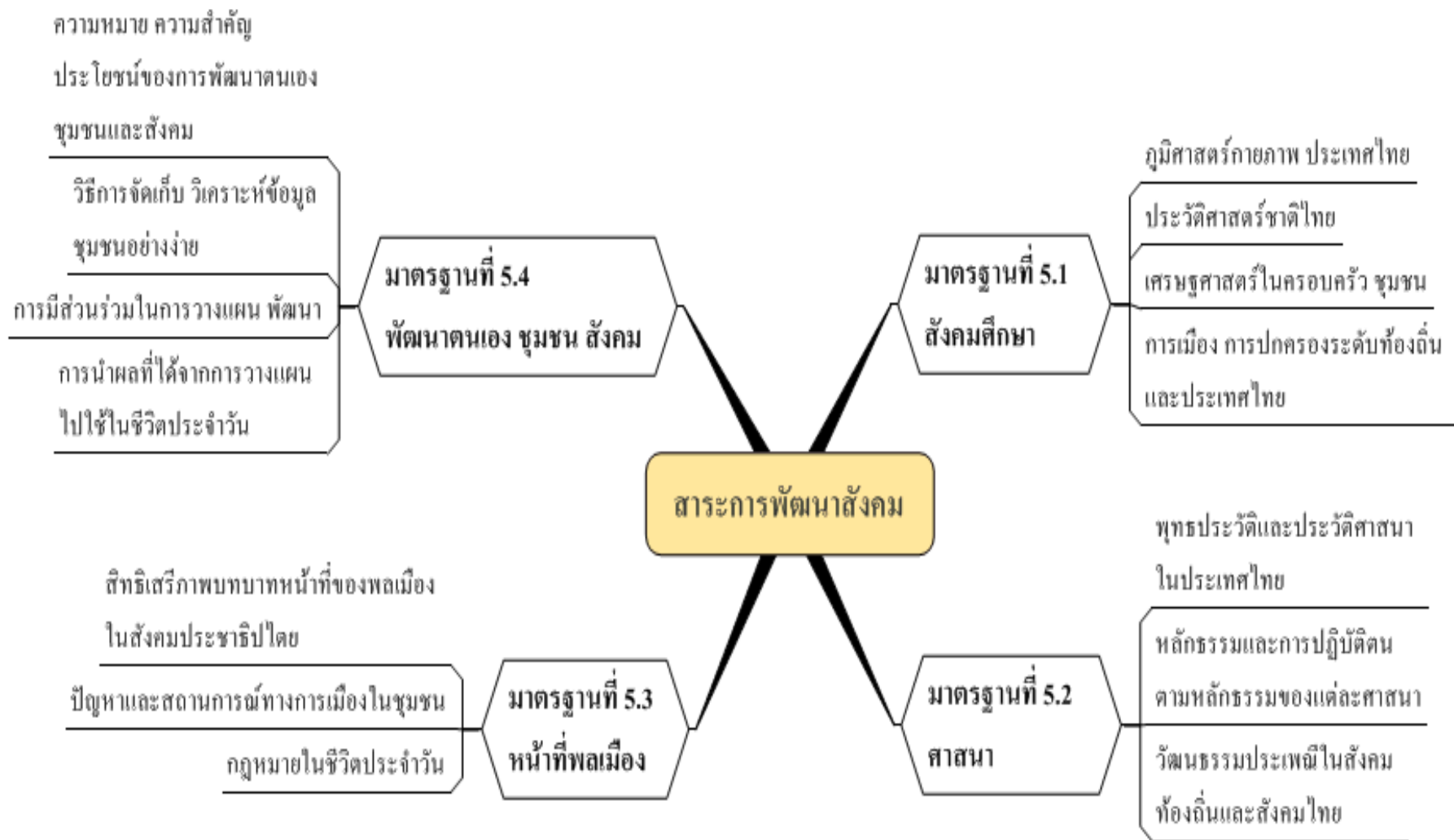
มาตรฐานที่ 5.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง สามารถนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 5.2 มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

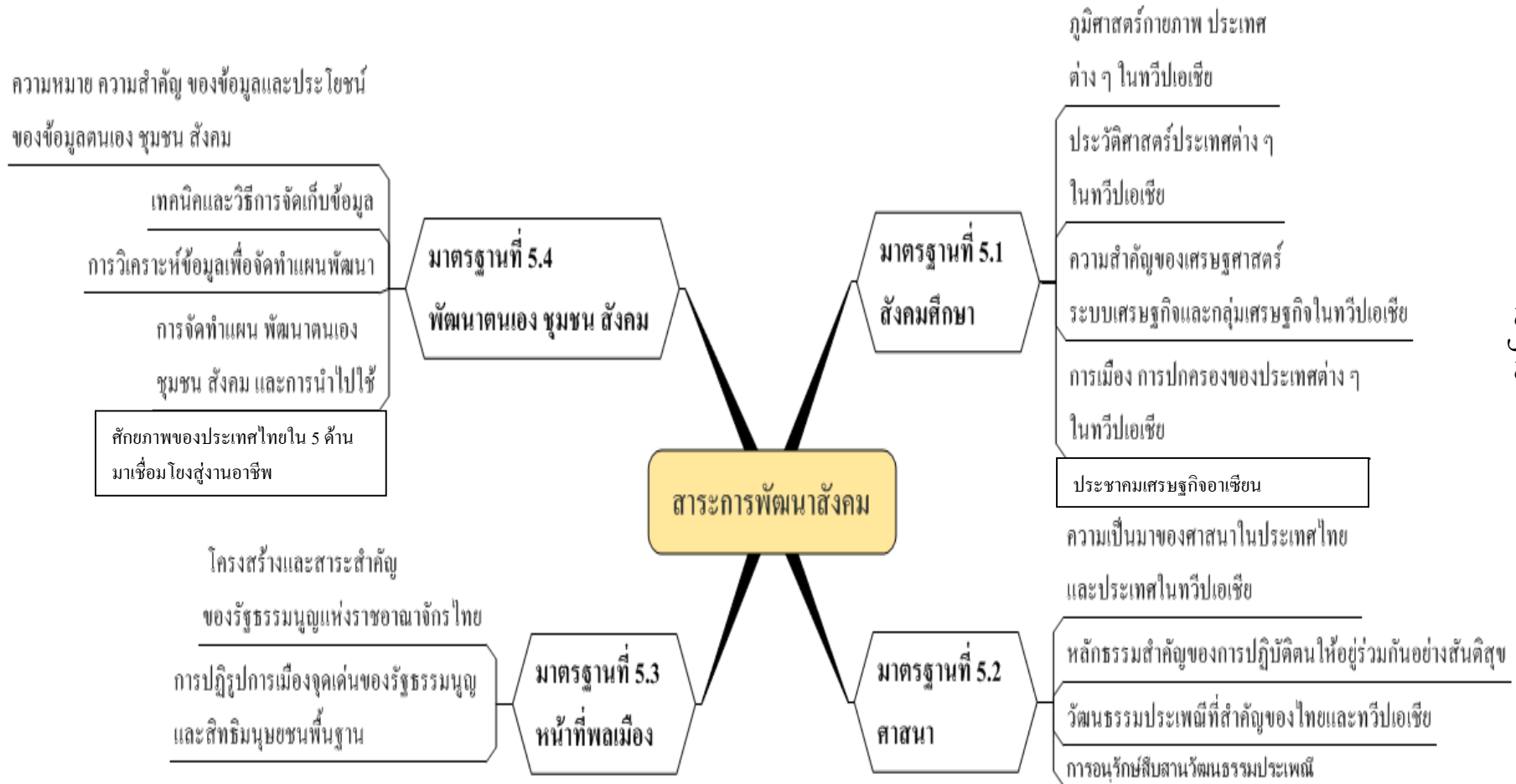
มาตรฐานที่ 5.3 ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย มีจิตสาธารณะ เพื่อความสงบสุขของสังคม

มาตรฐานที่ 5.4 มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของหลักการพัฒนา และสามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

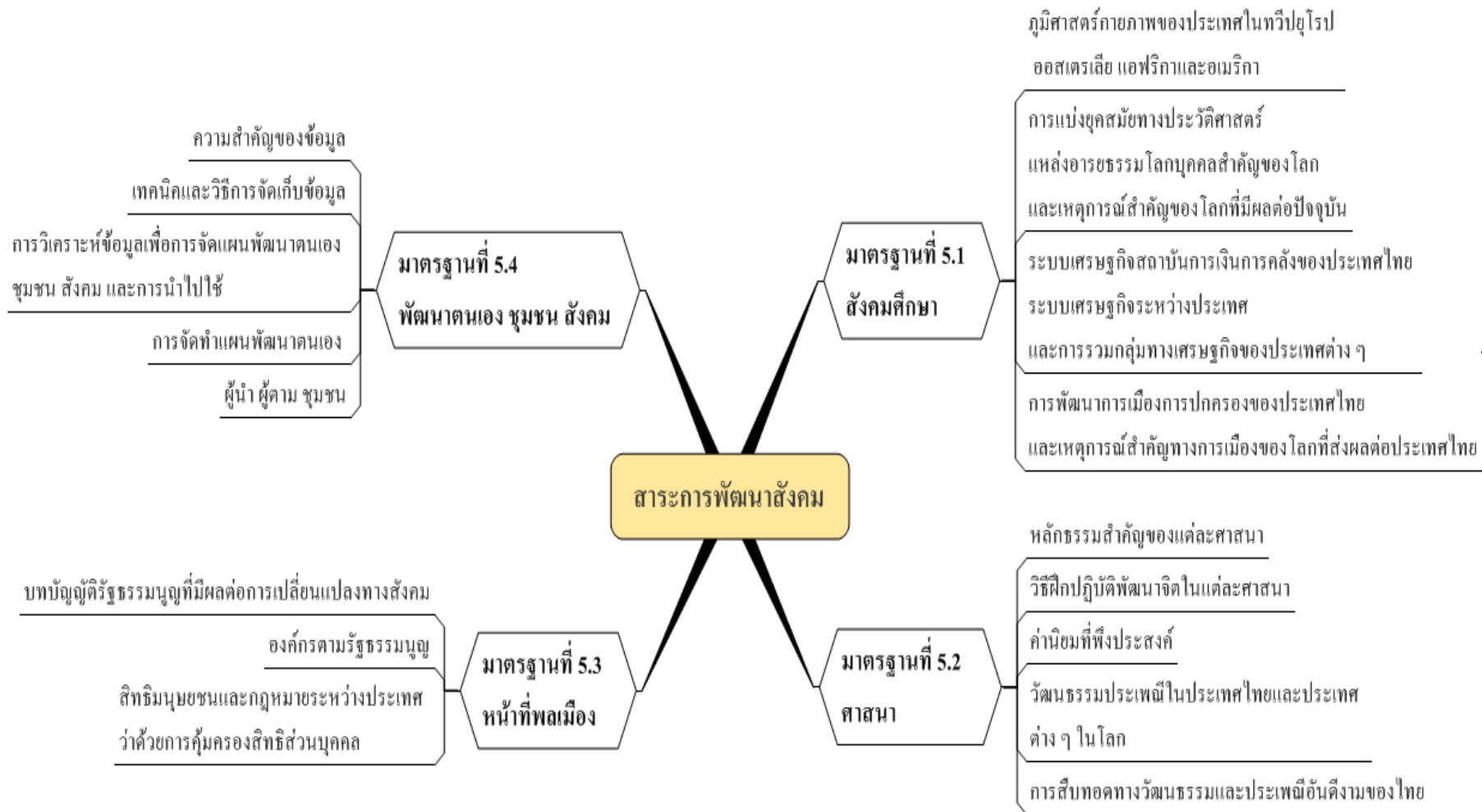
ผังมโนทัศน์ ระดับประถมศึกษา

ผังมโนทัศน์
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผังมโนทัศน์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

~ 5 ~

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

และ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐานที่ 5.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง สามารถนำมา
ปรับใช้ในการดำรงชีวิต

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก เกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองใน ท้องถิ่น ประเทศ นำมาปรับใช้ในการ ดำเนินชีวิต และการ ประกอบอาชีพ เพื่อ ความมั่นคงของชาติ	1.อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เกี่ยวข้อง กับตนเอง ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ ไทย 2.ระบุสภาพความ เปลี่ยนแปลงด้าน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง และ กฎหมายที่มีผลกระทบ ต่อวิถีชุมชน ท้องถิ่น	มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในทวีป เอเชีย และนำมาปรับ ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อความมั่นคงของ ชาติ	1.อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เกี่ยวข้อง กับประเทศในทวีป เอเชีย 2. นำเสนอผลการ เปรียบเทียบสภาพ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ของ ประเทศในทวีปเอเชีย 3. ตระหนักและ วิเคราะห์ถึงการ	มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในโลก และนำมาปรับใช้ใน การดำเนินชีวิตเพื่อ ความมั่นคงของชาติ	1.อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่เกี่ยวข้อง กับประเทศต่างๆ ใน โลก 2. วิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ของ ประเทศต่างๆ ในโลก 3. ตระหนัก และ คาดคะเนสถานการณ์ ระหว่างประเทศ

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
	ชีวิตของตน สังคม และประเทศไทย 3.เกิดความตระหนัก และสามารถนำความรู้ทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง และกฎหมายไปประยุกต์ใช้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับสภาพชุมชน สังคมเพื่อความมั่นคงของชาติ		เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับประเทศในทวีปเอเชียที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย		ทางด้าน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมือง การปกครอง ที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยและโลกในอนาคต 4. เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา การป้องกันและการพัฒนาทางด้าน การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อความมั่นคงของชาติ

มาตรฐานที่ 5.2 มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ของท้องถิ่นและประเทศไทย	1.อธิบายประวัติ หลักคำสอนและการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ 2.เห็นความสำคัญของวัฒนธรรม ประเพณี และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 3. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี 4. ยอมรับและปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม ที่มีความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี	มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ของประเทศในทวีปเอเชีย	1.อธิบาย ประวัติ ความสำคัญ หลักคำสอน ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศในทวีปเอเชีย 2.ยอมรับและปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมที่มีความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี	มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ของ ประเทศในสังคมโลก	1.อธิบาย ประวัติ ความสำคัญ หลักคำสอน ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศในโลกล 2. ยอมรับและปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมที่มีความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี 3. เลือกปรับเปลี่ยน วัฒนธรรม ประเพณี ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทย

มาตรฐานที่ 5.3 ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย มีจิตสาธารณะ เพื่อความสงบสุขของสังคม

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถี ประชาธิปไตย กฎหมายเบื้องต้น กฎระเบียบของ ชุมชน สังคม และ ประเทศ	1.บอกสิทธิเสรีภาพ บทบาท และหน้าที่ตาม กฎหมายของการเป็น พลเมืองดีตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข 2. เห็นคุณค่าของการ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามกฎหมาย 3. มีส่วนร่วมในการ ปกครองส่วนท้องถิ่นใน ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถี ประชาธิปไตย กฎระเบียบของ ประเทศเพื่อนบ้าน	1.อธิบายสาระสำคัญของ รัฐธรรมนูญ และ การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข 2. ตระหนักในปัญหา การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย 3. มีส่วนร่วมส่งเสริม และสนับสนุน ทาง การเมืองการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถี ประชาธิปไตย กฎระเบียบของ ประเทศต่างๆ ใน โลก	1.อธิบายความสำคัญ และบทบาทหน้าที่ของ องค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญ 2.ระบอบทพทองค์กร ระหว่างประเทศที่มีบทบาท ต่อการเมืองการปกครอง ของประเทศไทย/โลก 3. ตระหนักถึงผลกระทบ จากการไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายของประชาชนใน ประเทศต่างๆ 4. เสนอทางเลือกในการ แก้ปัญหาความไม่สงบ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ของประเทศไทยและ ประเทศต่างๆ

มาตรฐาน ที่ 5.4 มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของหลักการพัฒนา และสามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน/สังคม

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนา ชุมชน สังคม และ วิเคราะห์ข้อมูลใน การพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม	1. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนาชุมชน สังคม 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญ ของข้อมูล ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 3. วิเคราะห์ข้อมูล ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อใช้ใน การจัดทำแผนชีวิต และ ชุมชน สังคม 4. เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการ จัดทำประชาคมของ ชุมชน	มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนา ชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ ข้อมูล และกำหนด แนวทางการพัฒนา ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้ สอดคล้องกับสภาพ การเปลี่ยนแปลงของ เหตุการณ์ปัจจุบัน	1. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนาชุมชน สังคม 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญ ของข้อมูล ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 3. วิเคราะห์ข้อมูล ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม เพื่อใช้ใน การจัดทำแผนชีวิต และ ชุมชน สังคม 4. เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการ จัดทำประชาคมของ ชุมชน	มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนา ชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ ข้อมูล และเป็นผู้นำผู้ ตามในการพัฒนา ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมให้ สอดคล้องกับสภาพ การเปลี่ยนแปลงของ เหตุการณ์ปัจจุบัน	1.มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนาชุมชน สังคม 2. บอกความหมายและ ความสำคัญของ แผนชีวิต และชุมชน สังคม 3. วิเคราะห์และ นำเสนอข้อมูลตนเอง ครอบครัว ชุมชน/ สังคม ด้วยเทคนิค และ วิธีการที่หลากหลาย 4. จูงใจให้สมาชิกของ ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนชีวิต และ แผนชุมชน สังคมได้

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
	5. นำผลที่ได้จากการ ประชาคมไปเพื่อใช้ใน ชีวิตประจำวัน		5. นำผลที่ได้จากการ ประชาคมไปเพื่อใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ 6. สามารถพัฒนาการ จัดการทำแผนชีวิต ชุมชน/สังคมให้ สอดคล้องกับสภาพการ เปลี่ยนแปลงของชุมชน สังคม		5. เป็นผู้นำผู้ตามในการ จัดทำประชาคม ประชา พิจารณาของชุมชน 6. กำหนดแนวทางใน การดำเนินการเพื่อ นำไปสู่การทำแผนชีวิต ครอบครัว ชุมชน สังคม 7. ร่วมพัฒนาแผน ชุมชนตามขั้นตอน

รายวิชาบังคับ
สาระการพัฒนาสังคม

มาตรฐาน ที่	ระดับประถมศึกษา			ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
	รหัส รายวิชา	รายวิชา	หน่วย กิต	รหัส รายวิชา	รายวิชา	หน่วย กิต	รหัส รายวิชา	รายวิชา	หน่วย กิต
5.1	สค11001	สังคมศึกษา	3	สค21001	สังคมศึกษา	3	สค31001	สังคมศึกษา	3
5.2 และ 5.3	สค11002	ศาสนา และ หน้าที่ พลเมือง	2	สค21002	ศาสนา และ หน้าที่ พลเมือง	2	สค31002	ศาสนา และ หน้าที่ พลเมือง	2
5.4	สค11003	การพัฒนา ตนเอง ชุมชน สังคม	1	สค21003	การพัฒนา ตนเอง ชุมชน สังคม	1	สค31003	การพัฒนา ตนเอง ชุมชน สังคม	1
รวม			6				6		

คำอธิบายรายวิชา

และ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับประถมศึกษา

คำอธิบายรายวิชา สค11001 สังคมศึกษา จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในท้องถิ่น ประเทศ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพเพื่อความมั่นคงของชาติ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพ และผลกระทบของภูมิศาสตร์กายภาพต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในชุมชน ท้องถิ่น ของประเทศไทย
2. ความหมาย ความสำคัญ และผลกระทบทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ
3. ความหมาย ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ระดับครอบครัว ชุมชน
4. ความหมาย ความสำคัญ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น และประเทศ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. จัดให้มีการสำรวจสภาพภูมิศาสตร์กายภาพ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองของชุมชน จัดกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลทางกายภาพ จากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา ฯลฯ และสรุปผลการเรียนรู้ นำเสนอในรูปแบบต่างๆ
2. จัดให้มีการศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ เช่น เอกสาร ตำรา CD แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา สถานที่สำคัญ
3. จัดให้มีการสืบค้นรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการต่างๆ เช่น การศึกษาดูงาน การเก็บข้อมูล จากองค์กร ฟังการบรรยายจากผู้รู้ จัดกลุ่มอภิปราย การวิเคราะห์ เสนอแนวคิด ทางเลือก
4. จัดกิจกรรมการศึกษาจากสภาพจริง การเล่าประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การค้นคว้าจากผู้รู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี สื่อเอกสาร การจำลองเหตุการณ์ การอภิปราย การวิเคราะห์ สรุปผลการเรียนรู้ และนำเสนอ ในรูปแบบที่หลากหลาย

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทดสอบ การสังเกต การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตรวจผลงาน ฯลฯ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค11001 สังคมศึกษา จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ในท้องถิ่น ประเทศ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพเพื่อความมั่นคงของชาติ

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย	1. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์กายภาพ ชุมชน ท้องถิ่น และภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย 2. ตระหนักในความสำคัญ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์กายภาพชุมชน ท้องถิ่น และภูมิศาสตร์กายภาพ ประเทศไทย 3. นำความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ กายภาพ ชุมชน ท้องถิ่นตนเอง และของประเทศไทยมาปรับใช้ ในการดำรงชีวิตเพื่อความมั่นคง ของชาติ	1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ กายภาพของ ชุมชน ท้องถิ่น - ที่ตั้ง อาณาเขต - ภูมิประเทศ - ภูมิอากาศ 2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ กายภาพของประเทศไทย - ที่ตั้ง อาณาเขต - ภูมิประเทศของภาค ต่างๆ - ภูมิอากาศของภาคต่างๆ 3. การใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์ กายภาพชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ เพื่อใช้ในการ ดำรงชีวิต และความมั่นคง ของชาติ - การเลือกที่อยู่ และการ ประกอบอาชีพ - การป้องกันตนจากภัย พิบัติ - การรักษาอาณาเขตของ ประเทศ	40

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4. ตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนท้องถิ่นของตน และของประเทศ	4.1 ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน - ดิน หิน แร่ธาตุ - ป่าไม้ ภูเขา - แม่น้ำ หนอง คลอง บึง ทะเล - ชายฝั่ง - สัตว์ป่า - สัตว์ทะเล สัตว์น้ำจืด - เปลือกหอย ปะการัง - อื่นๆ 4.2 ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย - ภาคเหนือ - ภาคกลาง - ภาคตะวันออก - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ภาคใต้ - กรณีตัวอย่างความสูญเสียเกิดจากการไม่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 4.3 วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ - กรณีตัวอย่างการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5. วิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่อาชีพ	5.1 ศักยภาพของประเทศ ไทย - ทรัพยากรธรรมชาติ - ภูมิอากาศ - ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง - ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี - ทรัพยากรมนุษย์ 5.2 กระบวนการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนท้องถิ่น	
2	ประวัติศาสตร์ชาติไทย	1. อธิบายความเป็นมาของประวัติศาสตร์ ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศไทย 2. ระบุเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย 3. ตระหนัก และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาประวัติศาสตร์ ชุมชน และของประเทศไทย มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์	1.1 ความหมาย ความสำคัญของประวัติศาสตร์ 1.2 ข้อมูล หลักฐานทางประวัติศาสตร์ 2.1 วิธีการทางประวัติศาสตร์ 2.2 ประวัติความเป็นมาของชนชาติไทย - ก่อนสุโขทัย - สุโขทัย - อโยธยา - ธนบุรี - รัตนโกสินทร์ 3.1 การศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	30

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		เหตุการณ์ปัจจุบัน และเสนอทางเลือกที่เป็นทางออกของวิกฤติสังคมในแต่ละช่วง	3.2 ศึกษาเหตุการณ์สำคัญของประวัติศาสตร์ชุมชนในแต่ละช่วงที่แสดงถึงทางเลือกที่เป็นทางออกของวิกฤติสังคม	
3	เศรษฐศาสตร์	1. รู้และเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ 2. นำหลักการทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้ในครอบครัวและชุมชนได้ 3. เข้าใจ และเห็นความสำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีต่อตนเอง ชุมชน 4. ตระหนักในผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมทางด้านการผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยน และการกระจายรายได้ ที่มีต่อประชากรในชุมชน	1. ความหมาย ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ 2.1 เศรษฐศาสตร์ในครอบครัวและชุมชน 2.2 พฤติกรรมการ บริโภค ในครอบครัว 3. กิจกรรมทางเศรษฐกิจ - การผลิต - การบริโภค - การแลกเปลี่ยน - การกระจายรายได้ 4.1 ปัจจัยการผลิต - ทุณ - ที่ดิน - แรงงาน - ผู้ประกอบการ 4.2 การบริโภค การแลกเปลี่ยน และการกระจายรายได้ 4.3 ผลกระทบที่เกิดจากการผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยน และการกระจายรายได้ (กรณีตัวอย่าง)	30

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5. เห็นความสำคัญของการนำคุณธรรมมาใช้ในการบริหารการจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 6. ใช้ข้อมูลในท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการทรัพยากรการผลิต	5. มีคุณธรรมของ - ผู้ผลิต - ผู้บริโภค - การแลกเปลี่ยน - การกระจายรายได้ (กรณีศึกษาคุณธรรมของกิจกรรมเศรษฐกิจ) 6.1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นและชุมชน 6.2 แหล่งทุนในหมู่บ้านและชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์ในชุมชน	
4	การเมืองการปกครอง	1. รู้และเข้าใจความหมาย ความสำคัญ ของการเมืองการปกครอง 2. รู้และเข้าใจ การปกครองระบอบประชาธิปไตย 3. เข้าใจและสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ กับอำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ 4. มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ	1. ความหมาย ความสำคัญของการเมืองการปกครอง 2.1 อำนาจอธิปไตย 2.2 โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น 3. ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจอธิปไตย อำนาจตุลาการ 4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ	20

คำอธิบายรายวิชา สค11002 ศาสนาและหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยกิต

ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นและประเทศไทย
2. มีความรู้ ความเข้าใจดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยกฎหมายเบื้องต้นกฎระเบียบของชุมชน สังคม และประเทศ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความหมาย ความสำคัญของศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี
2. พุทธประวัติ และประวัติศาสตร์ของศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย
3. หลักธรรม และการปฏิบัติตามหลักธรรมของแต่ละศาสนา
4. บุคคลตัวอย่างที่ใช้หลักธรรมทางศาสนาในการดำเนินชีวิต
5. วัฒนธรรมประเพณี ค่านิยมที่พึงประสงค์ของชุมชน สังคมในท้องถิ่นและสังคมไทย
6. สิทธิเสรีภาพ บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย
7. ปัญหาและสถานการณ์การเมือง การปกครองที่เกิดขึ้นในชุมชน
8. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกฎหมาย
9. กฎหมายในชีวิตประจำวัน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดให้มีการค้นคว้าหาความรู้ จากสื่อเอกสาร ตำรา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภูมิปัญญา ผู้รู้ สถาบันทางศาสนา การฝึกปฏิบัติ การทำโครงงาน การจัดกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์ สถานการณ์จำลอง การสรุปผลการเรียนรู้ และนำเสนอในรูปแบบต่างๆ

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทดสอบ การสังเกต การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตรวจผลงาน ฯลฯ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค11002 ศาสนาและหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยกิต

ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและประเทศไทย
2. มีความรู้ความเข้าใจดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยโดยกฎหมายเบื้องต้นกฎระเบียบของชุมชน สังคม และประเทศ

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี	1.มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญของ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ใน ประเทศไทย 2.มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พุทธประวัติ และ ประวัติศาสตร์ของศาสนา ต่างๆ 3.1 มีความรู้ ความเข้าใจใน หลักธรรม และการปฏิบัติ ธรรมแต่ละศาสนา 3.2 ตระหนักถึงคุณค่า และ เห็นความสำคัญในการนำ หลักธรรมมาใช้ในการ ดำรงชีวิต	1.ความหมายความสำคัญของ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี 2.พุทธประวัติ และประวัติศาสตร์ ของศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย - ประวัติพระเยซู - ประวัติพระมุฮัมมัด ฯลฯ 3.1 หลักธรรมสำคัญของศาสนา พุทธ - เบญจศีล เบญจธรรม - ฌราวาสธรรม - พรหมวิหาร 4 หลักธรรมสำคัญของศาสนา คริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู	20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4. มีทักษะในการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ 5. สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลที่ต่างความเชื่อทางศาสนาในสังคมได้อย่างสันติสุข 6. มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน ท้องถิ่น และของประเทศ 7. ตระหนักถึง ความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน ท้องถิ่น และของประเทศ 8. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น 9. นำค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม ชุมชน มาประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย	4.1 การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา - พุทธ - คริสต์ - อิสลาม - ฮินดู 4.2 บุคคลตัวอย่างที่ใช้หลักธรรมทางศาสนาในการดำเนินชีวิต 5.การแก้ปัญหาความแตกแยกของบุคคล สังคม ชุมชน เพราะความแตกต่างความเชื่อศาสนา และสังคมด้วยสันติวิธี (กรณีตัวอย่าง) - จากพุทธประวัติ - จากประสบการณ์ของผู้เรียน 6. วัฒนธรรมประเพณีในชุมชนท้องถิ่น ภาคต่างๆ ของประเทศไทย - ภาษา การแต่งกาย อาหาร ฯลฯ ของภาคต่างๆ - ประเพณีของแต่ละชุมชนท้องถิ่น ภาค เช่น แห่เทียนพรรษา, บุญเดือนสิบ, ลอยกระทง, ประเพณีวิ่งควาย, ยี่เป็ง 8.การอนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของภาคต่างๆ (กรณีตัวอย่าง) 9. การประพฤติปฏิบัติตน เพื่อการอนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมประเพณี 10. ค่านิยมที่พึงประสงค์ของ	20

[illegible]

คำอธิบายรายวิชา สค11003 การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม และวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม
2. วิธีการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนอย่างง่าย
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม
4. การนำผลที่ได้จากการวางแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดให้ผู้เรียนฝึกทักษะการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม โดยการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในสถานการณ์จริง หรือจากการ ในสถานการณ์จริง หรือจากการสร้าง สถานการณ์จำลอง จัดทำเวทีประชาคม และการศึกษาดูงาน

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากผลงาน และการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค11003 การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม และวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว
ชุมชน สังคม

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	พัฒนาตนเอง	1. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ พัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และ เห็นความสำคัญของข้อมูล ตนเอง ครอบครัว ชุมชนสังคม	1. หลักการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม 2. ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของข้อมูลด้าน - ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ - การเมือง - การปกครอง - ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี - หน้าที่พลเมือง - ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม - สาธารณสุข - การศึกษา	20
		3. วิเคราะห์ชุมชนอย่างง่ายและ อธิบายข้อมูล 4. เกิดความตระหนัก และมี ส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาชุมชน สังคม 5. นำแนวทางการพัฒนา ชุมชน สังคม ไปประยุกต์ใช้กับตนเอง และครอบครัว	3. วิธีการจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูล อย่างง่าย และเผยแพร่ข้อมูล 4. การมีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 5. การนำผลที่ได้จากการวางแผน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	20

คำอธิบายรายวิชา

และ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำอธิบายรายวิชา สค21001 สังคมศึกษาจำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์การเมือง การปกครอง ในทวีปเอเชีย และนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อความมั่นคงของชาติ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิศาสตร์กายภาพ และความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์กายภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากร ตลอดจนการเกิดทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย
2. ความเป็นมาของประวัติศาสตร์ประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย
3. ความหมาย และความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ และกลุ่มของเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย
4. การเมือง การปกครอง และการเปรียบเทียบรูปแบบการเมือง การปกครองของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. จัดให้มีการสำรวจสภาพภูมิศาสตร์กายภาพประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ของชุมชน จัดกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลทางกายภาพ จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา แผนที่ Website ฯลฯ และสรุปผลการเรียนรู้ นำเสนอในรูปแบบต่างๆ
2. จัดให้มีการศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ เช่น เอกสาร ตำรา CD แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา สถานที่สำคัญ
3. จัดให้มีการสืบค้นรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการต่างๆ เช่น การศึกษาดูงาน การเก็บข้อมูล จากองค์กร ทางการบรรยายจากผู้รู้ จัดกลุ่มอภิปราย การวิเคราะห์ เสนอแนวคิด ทางเลือก
4. จัดกิจกรรมการศึกษาจากสภาพจริง การเล่าประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การค้นคว้าจากผู้รู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี สื่อเอกสาร การจำลองเหตุการณ์ การอภิปราย การวิเคราะห์ สรุปผลการเรียนรู้ และนำเสนอ ในรูปแบบที่หลากหลาย

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทดสอบ การสังเกต การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตรวจผลงาน ฯลฯ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค21001 สังคมศึกษา จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ในทวีปเอเชีย และนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อความมั่นคงของชาติ

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	ภูมิศาสตร์กายภาพทวีปเอเชีย	1. มีความรู้ ความเข้าใจ ลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย 2. มีความรู้ ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิศาสตร์กายภาพที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรไทย และประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย 3. มีทักษะในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ ลูกโลก Website ดาวเทียม GIS GPRS ฯลฯ 4. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสภาพภูมิศาสตร์	1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย - ที่ตั้งอาณาเขตของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย - ภูมิประเทศของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย - ภูมิอากาศของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย 2.1 หลักการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิศาสตร์กายภาพ 2.2 กรณีตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิศาสตร์กายภาพที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรไทยและทวีปเอเชีย 3. วิธีใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ แผนที่ ลูกโลก Website ดาวเทียม GIS GPRS ฯลฯ 4. สภาพภูมิศาสตร์กายภาพของไทยที่ส่งผลต่อ	20 20

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		กายภาพที่มีต่อการเกิด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในทวีปเอเชีย 5. นำความรู้เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ไทยและทวีปเอเชียมาปรับใช้ในการ ดำรงชีวิต และความมั่นคงของชาติ	ทรัพยากรต่าง ๆ และ สิ่งแวดล้อมต่างๆคือ สภาพ ป่าไม้ ดิน หิน แร่ แม่น้ำ ภูเขา ลำคลอง หนอง บึง ทะเล ชายฝั่ง สัตว์ป่า สัตว์ ทะเล สัตว์น้ำจืด เปลือก หอย แนวปะการัง และอื่นๆ ส่งผลต่อทรัพยากร และ สิ่งแวดล้อมต่างๆ คือ สภาพ ป่าไม้ ดิน หิน แร่ ภูเขา แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเล ชายฝั่ง สัตว์ป่า สัตว์ ทะเล สัตว์น้ำจืด เปลือก หอย แนวปะการัง และอื่นๆ 5.1 ความสำคัญในการ ดำรงชีวิต ให้สอดคล้องกับ สภาพทรัพยากรในประเทศ ไทย และประเทศต่างๆใน ทวีปเอเชีย 5.2 กรณีตัวอย่างการ ปรับตัวในการดำรงชีวิตที่ สอดคล้องกับสภาพ ทรัพยากรในประเทศไทย และประเทศต่างๆในทวีป เอเชีย	
2	ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย	1. อธิบายความเป็นมาของ ประวัติศาสตร์ประเทศในทวีปเอเชีย	1.ประวัติศาสตร์สังเขปของ ประเทศในทวีปเอเชีย - จีน - อินเดีย	20

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		2. นำเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์ให้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย และประเทศในทวีปเอเชีย	- เขมร - ลาว - มาเลเซีย - พม่า - อินโดนีเซีย - ฟิลิปปินส์ - ญี่ปุ่น - ฯลฯ 2. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและประเทศในทวีปเอเชีย - ยุคล่าอาณานิคม - ยุคสงครามเย็น - ฯลฯ	10
3.	เศรษฐศาสตร์	1. เข้าใจความหมาย ความสำคัญ ของเศรษฐศาสตร์และระบบเศรษฐกิจ 2. เข้าใจหลักการ และวิธีการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากร เพื่อการผลิตสินค้าและบริการ 3. เลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีคุณธรรม	1.1 ความหมาย ความสำคัญ ของเศรษฐศาสตร์มหภาค และเศรษฐศาสตร์จุลภาค 1.2 ระบบเศรษฐกิจในประเทศไทย 2. หลักการ และวิธีการเลือกใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิต 3. คุณธรรมในการผลิต	15

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4.รู้และเข้าใจการใช้กฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภค 5.บอกแหล่งข้อมูล การคุ้มครอง ผู้บริโภค และกฎหมายคุ้มครอง ผู้บริโภค 6.1 ตระหนักบทบาท และ ความสำคัญของการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจในทวีปเอเชีย 6.2 รู้และเข้าใจบทบาท ความสำคัญ ของการรวมกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน 7.วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจของประเทศไทยกับ ประเทศต่างๆในทวีปเอเชีย	4.กฎหมาย และข้อมูลการ คุ้มครองผู้บริโภค 5.1 หน่วยงานที่ให้ความ คุ้มครองผู้บริโภค 5.2 การพิทักษ์สิทธิ และ ผลประโยชน์ของผู้บริโภค 6.1 ความสำคัญของกลุ่ม ทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย 6.2 กลุ่มทางเศรษฐกิจต่างๆ ในทวีปเอเชีย 6.3 ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน - ความเป็นมา - ความสำคัญ - กฎบัตรอาเซียน - ความร่วมมือด้าน เศรษฐกิจ - ประโยชน์และผลกระทบ ต่อประเทศไทย 7.1 สภาพเศรษฐกิจของ ประเทศไทยและประเทศ ต่างๆในทวีปเอเชีย 7.2 ระบบเศรษฐกิจของ ประเทศต่างๆในทวีปเอเชีย 7.8 ลักษณะ ประเภท สินค้าเข้า และสินค้า ออก ของประเทศต่างๆใน ทวีปเอเชีย	15

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
4.	การเมือง การปกครอง	1. รู้และเข้าใจระบอบการเมืองการปกครองต่างๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน 2. วิเคราะห์ความแตกต่าง ของรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย และระบอบอื่นๆ รวมทั้งตระหนักในคุณค่าของการปกครองระบอบประชาธิปไตย	1. การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย และอื่นๆ 2. เปรียบเทียบรูปแบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย และระบอบอื่นๆ ของประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย	20

คำอธิบายรายวิชา สค21002 ศาสนาและหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าและสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของ ประเทศในทวีปเอเชีย
2. มีความรู้ ความเข้าใจดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศเพื่อนบ้าน

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของศาสนาในประเทศไทย และประเทศในทวีปเอเชีย
2. หลักธรรมสำคัญ ของการปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
3. การบริหารจัดการ ตามหลักศาสนา
4. การปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักคำสอนของแต่ละศาสนา (พุทธ คริสต์ อิสลาม)
5. วัฒนธรรม ประเพณี ที่สำคัญของประเทศไทยและทวีปเอเชีย
6. การอนุรักษ์ สืบสาน วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม จริยธรรมทางสังคม ที่พึงประสงค์ของสังคมไทย
7. โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของประชาชน
8. การปฏิรูปการเมืองและจุดเด่นของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของประชาชน
9. หลักการอยู่ร่วมกันตามวิถีทางประชาธิปไตยบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม
10. สถานการณ์และ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในสังคมไทย
11. สิทธิมนุษยชนพื้นฐาน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดให้มีการค้นคว้าหาความรู้ จากสื่อเอกสาร ตำรา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภูมิปัญญา สถาบันทางศาสนา การฝึกปฏิบัติ การทำโครงการ การจัดกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์ สถานการณ์จำลอง การสรุปผลการเรียนรู้ และนำเสนอในรูปแบบต่างๆ

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทดสอบ การสังเกต การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตรวจผลงาน ฯลฯ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค21002 ศาสนาและหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าและสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศในทวีปเอเชีย
2. มีความรู้ ความเข้าใจดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศเพื่อนบ้าน

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความเป็นมาของ ศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย และประเทศในทวีปเอเชีย 2. นำหลักธรรมสำคัญๆ ใน ศาสนาของตน มาประพฤติ ปฏิบัติให้สามารถอยู่ร่วมกัน กับศาสนาอื่นได้อย่างสันติ สุข 3. เห็นประโยชน์ในการนำ หลักธรรมคำสอนในศาสนา ที่ตนนับถือมาประพฤติ ปฏิบัติตน เพื่อให้เป็นคนดีใน สังคม 4. นำข้อปฏิบัติของบุคคล ตัวอย่างที่ใช้หลักธรรมทาง	1. ความเป็นมาของศาสนาใน ประเทศไทย - พุทธ - คริสต์ - อิสลาม - ฮินดู 2. ความเป็นมาของศาสนาในทวีป เอเชีย - พุทธ - คริสต์ - อิสลาม - ฮินดู 3. หลักธรรมในแต่ละศาสนาที่ทำ ให้อยู่ร่วมกับศาสนาอื่นได้อย่างมี ความสุข - ศาสนาพุทธ คือ พรหมวิหาร4 ฌราวาสธรรม ฯลฯ - ศาสนาคริสต์ - ศาสนาอิสลาม - ศาสนาฮินดู 4.1 หลักธรรมในแต่ละศาสนาที่ ทำให้ผู้นับมาประพฤติปฏิบัติเป็น	20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		ศาสนาปฏิบัติในชีวิตประจำวันมาใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของตนเอง 5. มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของประเทศไทยและประเทศในเอเชีย 6. ตระหนักถึงความสำคัญในวัฒนธรรมประเพณีของประเทศไทยและประเทศในเอเชีย 7. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมประเพณีของสังคมไทย 8. ประพฤติตนตามค่านิยมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไทย	คนดีในศาสนาพุทธคือ เบญจศีล เบญจธรรม พรหมวิหาร ธรรมที่ทำให้งาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู 4.2 กรณีตัวอย่างบุคคลตัวอย่างในแต่ละศาสนา 5. วัฒนธรรมประเพณีในประเทศไทยและประเทศในเอเชีย - ภาษา - การแต่งกาย - อาหาร - ประเพณี - ฯลฯ 6. การอนุรักษ์ และสืบสาน วัฒนธรรมประเพณี ของประเทศไทย และประเทศในเอเชีย(กรณีตัวอย่าง) 7. การประพฤติปฏิบัติตน เพื่อการอนุรักษ์ และสืบสาน วัฒนธรรมประเพณีของประเทศไทยและประเทศในเอเชีย 8. ค่านิยมที่พึงประสงค์ของประเทศไทยและประเทศต่างๆ ในเอเชีย	20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
2	หน้าที่พลเมือง	1.รู้และเข้าใจความสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2.รู้และเข้าใจหลักคุณธรรมจริยธรรมของการอยู่ร่วมกัน 3.มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 4.รู้และเข้าใจหลักสิทธิมนุษยชน 5. การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองปกป้องตนเอง และผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน 6. ตระหนักถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองปกป้องตนเอง และผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน	1.1 ความเป็นมา หลักการเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ 1.2 โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ 1.3 การปฏิรูปการเมือง และจุดเด่นของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของประชาชน 2. หลักการอยู่ร่วมกันตามวิถีทางประชาธิปไตยบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม 3.สถานการณ์ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 4.หลักสิทธิมนุษยชน 5. การมีส่วนร่วมในการคุ้มครองตนเอง และผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน 6.ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองฯ (ยกตัวอย่าง)	20 20

คำอธิบายรายวิชา สค21003 การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม จำนวน 1 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนาชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ ข้อมูล และกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบัน

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความหมาย ความสำคัญ ของข้อมูล ประโยชน์ของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม
2. เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูล เช่น การจัดเวทีประชาคม การสำรวจข้อมูลการประชาสัมพันธ์ โดยใช้แบบสอบถาม การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ฯลฯ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม
4. การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดให้ผู้เรียนฝึกทักษะจากการปฏิบัติจริงการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม โดยการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในสถานการณ์จริง หรือจากการสร้างสถานการณ์จำลอง จัดทำเวทีประชาคม และการศึกษาดูงาน เปรียบเทียบการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม ระหว่างกลุ่ม ระหว่างชุมชน

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากผลงาน และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค21003 การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม จำนวน 1 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนาชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ ข้อมูล และกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบัน

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	พัฒนาชุมชน สังคม	1. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนา ชุมชน สังคม 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของข้อมูลตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 3.วิเคราะห์และอธิบายข้อมูล 4. เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน สังคม 5. กำหนดแนวทางการพัฒนาตนเองครอบครัว ชุมชน สังคม	1.หลักการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม 2. ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของข้อมูลด้าน - ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ - การเมือง - การปกครอง - ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี - หน้าที่พลเมือง - ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม - สาธารณสุข - การศึกษา 3. วิธีการจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเผยแพร่ข้อมูล 4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 5.1 เทคนิคการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน เช่น - การจัดทำเวทีประชาคม	20 20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		6. นำศักยภาพ ของประเทศ ไทยใน 5 ด้านมาเชื่อมโยงสู่ งานอาชีพ	- การประชุมกลุ่มย่อย - การสัมมนา - การสำรวจประชามติ - การประชาพิจารณ์ - ฯลฯ 5.2 การจัดทำแผน - ทิศทาง นโยบาย - โครงการ - ผู้รับผิดชอบ - จัดลำดับความสำคัญ - ฯลฯ 5.3 การเผยแพร่สู่การปฏิบัติ - การเขียนรายงาน - การเขียนโครงการ - ฯลฯ 6. การพัฒนาอาชีพในชุมชนและ สังคม - อาเซียนกับการพัฒนาอาชีพ - จุดเด่นของประเทศไทยในการ ผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ - ศักยภาพประเทศไทยกับการ พัฒนาอาชีพ	

คำอธิบายรายวิชา

และ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำอธิบายรายวิชา สค31001 สังคมศึกษาจำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง ในโลกและนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความมั่นคงของชาติ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. สภาพภูมิศาสตร์กายภาพ ของประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป ทวีปออสเตรเลีย ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกา และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่สำคัญๆ
2. การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ แหล่งอารยธรรมโลก บุคคลสำคัญของโลก เหตุการณ์สำคัญของโลกที่มีผลต่อปัจจุบัน
3. ระบบเศรษฐกิจ สถาบันการเงิน และการเงินการคลังของประเทศไทย ระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ
4. การพัฒนาการ การเมือง การปกครอง ของประเทศไทย และเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองการปกครองของโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. จัดให้มีการสำรวจสภาพภูมิศาสตร์กายภาพประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ของชุมชน จัดกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลทางกายภาพ จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา แผนที่ Website ฯลฯ และสรุปผลการเรียนรู้ นำเสนอในรูปแบบต่างๆ
2. จัดให้มีการศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ เช่น เอกสาร ตำรา CD แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา สถานที่สำคัญ
3. จัดให้มีการสืบค้นรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการต่างๆ เช่น การศึกษาดูงาน การเก็บข้อมูล จากองค์กร ฟังการบรรยายจากผู้รู้ จัดกลุ่มอภิปราย การวิเคราะห์ เสนอแนวคิด ทางเลือก
4. จัดกิจกรรมการศึกษาจากสภาพจริง การเล่าประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การค้นคว้าจากผู้รู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี สื่อเอกสาร การจำลองเหตุการณ์ การอภิปราย การวิเคราะห์ สรุปผลการเรียนรู้ และนำเสนอ ในรูปแบบที่หลากหลาย

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทดสอบ การสังเกต การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตรวจผลงาน ฯลฯ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค 31001 สังคมศึกษา จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง ในโลกและนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความมั่นคงของชาติ

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	ภูมิศาสตร์กายภาพ	1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ กายภาพของประเทศไทยกับ ทวีปต่างๆ 2. เปรียบเทียบสภาพ ภูมิศาสตร์กายภาพของ ประเทศไทยกับทวีป ต่างๆ 3. มีความรู้ ความเข้าใจ ใน ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ เกิดขึ้นในโลก 4. มีทักษะการใช้เครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญๆ	1. สภาพภูมิศาสตร์กายภาพของ ประเทศไทยกับทวีปเอเชีย ทวีปยุโรป ทวีปออสเตรเลีย ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกา 2. การเปรียบเทียบสภาพ ภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทยกับประเทศต่างในทวีป ต่างๆ 3. สาเหตุและลักษณะการเกิด ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่สำคัญๆ รวมทั้งการป้องกัน อันตรายเมื่อเกิด - พายุชนิดต่างๆ - น้ำท่วม - แผ่นดินไหว - ภูเขาไฟระเบิด - ภาวะโลกร้อน ปรากฏการณ์ เรือนกระจก - อื่นๆ 4. วิธีใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ - แผนที่ - ลูกโลก - Website	15

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5.รู้วิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยเมื่อเกิดภัยจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ 6. สามารถวิเคราะห์แนวโน้ม และวิกฤตสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ 7. มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้วัตกรรมการและเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนารักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	- อื่นๆ 5.วิธีป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ 6. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 7. การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดปัญหา และสภาพการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ในสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต - ป่าไม้ - ภูเขา - แม่น้ำลำคลองหนอง บึง ทะเล - ดิน - สัตว์ป่า สัตว์น้ำ - แร่ธาตุ - มลพิษทางอากาศ - ปรากฏการณ์เรือนกระจก - อื่นๆ - การป้องกันการพังทลายของดิน - การพัฒนาดินให้อุดมสมบูรณ์ เช่น การปลูกป่า การปลูกหญ้าแฝก ฯลฯ 4. ความเข้มแข็งของภาคประชาชนในการแก้ปัญหาการ	15

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม (กรณีตัวอย่าง)	
2	ประวัติศาสตร์	1. อธิบายเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในโลกได้ 2. วิเคราะห์ และเปรียบเทียบเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศในโลก ที่มีผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงของประเทศต่างๆ ในโลก 3. วิเคราะห์เหตุการณ์โลกปัจจุบัน และคาดคะเนเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นกับประเทศต่างๆ ในอนาคตได้	1. การแบ่งช่วงเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ 2. แหล่งอารยธรรมโลก - จีน - อินเดีย - อียิปต์ - เมโสโปเตเมีย - กรีก - โรมัน 3. ประวัติชาติไทย - ชนบุรี - รัตนโกสินทร์ - ลักษณะการเปลี่ยนแปลงการปกครอง - เหตุการณ์ปัจจุบันที่มีผลต่อเนื่องมาจากประวัติศาสตร์ไทย และประเทศต่างๆ ในโลกที่ส่งผลถึงอนาคต	30
3	เศรษฐศาสตร์	1. วิเคราะห์ปัญหาและแนวโน้มทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ 2. เสนอแนวทางการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน	1.1 ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย 1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2. ปัญหาเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน	40

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		3. รู้และเข้าใจ ตระหนักใน ความสำคัญของการร่วมกลุ่ม เศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ และประเทศต่างๆ ในโลก 4. รู้และเข้าใจ ในระบบ เศรษฐกิจแบบต่างๆ ในโลก 5. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศของประเทศ ไทยกับกลุ่มเศรษฐกิจของ ประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ใน โลก 6. วิเคราะห์ความสำคัญของ ระบบเศรษฐกิจ และการเลือก จัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของ ประเทศต่างๆ ในโลก และ ผลกระทบ 7. เข้าใจในเรื่องกลไกราคา กับระบบเศรษฐกิจ 8. รู้และเข้าใจในเรื่องการเงิน การคลัง และการธนาคาร 9. รู้และเข้าใจในระบบของ การ ธนาคาร	3. ความสำคัญและความจำเป็นใน การร่วมมือทางเศรษฐกิจกับ ประเทศต่างๆ 4. ระบบเศรษฐกิจในโลก 5. ความสัมพันธ์และผลกระทบ ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กับ ภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก 6. รูปแบบของระบบเศรษฐกิจ และวิธีการเลือกจัดกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ 7.1 กลไกราคากับระบบเศรษฐกิจ ในปัจจุบัน 7.2 การแทรกแซงกลไกราคาของ รัฐบาลในการส่งเสริม และแก้ไข ระบบเศรษฐกิจ 8. ความหมาย ความสำคัญของเงิน ประเภท สถาบันการเงิน และ สถาบันทางการเงิน 9. การธนาคาร - ระบบของธนาคาร - ประเภทของธนาคาร - บทบาทหน้าที่ของธนาคารแห่ง	

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		10. ตระหนักในความสำคัญ ของเงิน และสถาบันการเงิน 11. วิเคราะห์ผลกระทบจาก ปัญหาทางเศรษฐกิจในเรื่อง การเงิน การคลังของประเทศ ไทย และสังคมโลก 12. รู้และเข้าใจเรื่อง แผนพัฒนา เศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	ประเทศไทย (ธนาคารกลาง) 10. การคลัง รายได้ประชาชาติ - รายได้ของรัฐบาล และการ จัดทำงบประมาณแผ่นดิน - ภาษีกับการพัฒนาประเทศ - คุลการค้า - คุลการชำระเงิน 11. ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศไทย ประเทศต่างๆในภูมิภาคต่างๆ ของโลก 12.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน 12.2 ผลของการใช้แผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	
4	การเมืองการปกครอง	1. รู้และเข้าใจ ระบบอบ การเมืองการปกครองต่างๆ ที่ ใช้อยู่ปัจจุบัน 2. ตระหนักและเห็นคุณค่า การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย 3. รู้และเข้าใจ ผลที่เกิดจาก การเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองการปกครอง ของ ประเทศไทยจากอดีต 4. รู้และเข้าใจผลที่เกิดจาก การเปลี่ยนแปลงการเมืองการ ปกครองของโลก	1. การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย 2.1 การปกครองระบอบเผด็จการ 2.2 พัฒนาการของระบอบ ประชาธิปไตยของประเทศต่างๆ ในโลก 3. เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง การปกครอง ของประเทศไทย 4. เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง การปกครอง ของโลกที่ส่งผล กระทบต่อประเทศไทย	20

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5. ตระหนักและเห็นคุณค่า ของหลักธรรมาภิบาล และ นำไปปฏิบัติในชีวิตจริง	5.1 หลักธรรมาภิบาล - นิติธรรม - คุณธรรม - ความโปร่งใส - ความคุ้มค่า - รับผิดชอบ - ความร่วมมือ 5.2 แนวทางปฏิบัติตาม หลักธรรมาภิบาล	

คำอธิบายรายวิชา สค31002 ศาสนาและหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยกิต

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ของประเทศในสังคมโลก
2. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศต่างๆในโลก

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. หลักธรรมสำคัญของแต่ละศาสนา และการปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
2. วิธีฝึกปฏิบัติพัฒนาจิตในแต่ละศาสนา
3. วัฒนธรรมประเพณีในประเทศไทย และประเทศต่าง ๆ ในโลก
4. การสืบทอดทางวัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิมของไทย
5. ค่านิยมที่พึงประสงค์
6. แนวทางการป้องกัน และการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมไทย
7. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและมีผลต่อฐานะของประเทศในสังคมโลก
8. ที่มาและบทบาทหน้าที่ ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ
9. การปฏิบัติตนให้สอดคล้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติ
10. การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทย และสังคมโลก
11. สิทธิมนุษยชน และกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิด้านบุคคล

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดให้มีกิจกรรมการศึกษาหาความรู้จากสื่อเอกสาร สื่อเทคโนโลยี ภูมิปัญญา องค์กร สถาบัน การฝึกปฏิบัติ ร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี การจัดกลุ่มอภิปราย การวิเคราะห์ การศึกษาดูงาน และการสรุปผลการเรียนรู้พร้อมนำเสนอด้วยวิธีที่หลากหลาย

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทดสอบ การสังเกต การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตรวจผลงาน ฯลฯ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ของประเทศในสังคมโลก
2. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศต่างๆในโลก

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี	1. มีความรู้ ความเข้าใจ ศาสนาที่สำคัญๆ ในโลก 2. มีความรู้ ความเข้าใจ ใน หลักธรรมสำคัญของแต่ละ ศาสนา 3. เห็นความสำคัญในการอยู่ ร่วมกับศาสนาอื่นอย่าง สันติสุข 4. ประพฤติปฏิบัติตนที่ส่งผล ให้สามารถอยู่ร่วมกับศาสนา อื่นอย่างสันติสุข 5. ฝึกปฏิบัติพัฒนาจิต เพื่อให้ สามารถพัฒนาตนเองให้มี สติปัญญาในการแก้ปัญหา ต่างๆ และพัฒนาตนเอง ครอบครั้ว สังคม ชุมชน 6. มีความรู้ ความเข้าใจใน วัฒนธรรมประเพณีของ ประเทศไทยและประเทศ	1. ศาสนาต่างๆ - กำเนิดศาสนาต่างๆ - ศาสดาของศาสนาต่างๆ 2. หลักธรรมสำคัญของศาสนา ต่างๆ - การเผยแพร่ศาสนาต่างๆ - ความขัดแย้งในศาสนาต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียในสังคม (กรณีตัวอย่าง) 3.การปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข 4. วิธีฝึกปฏิบัติพัฒนาจิตในแต่ละ ศาสนา 5. การพัฒนาสติปัญญาในการ แก้ปัญหาต่างๆ และการพัฒนา ตนเองครอบครัว ชุมชน สังคม (กรณีตัวอย่าง) 6. วัฒนธรรมประเพณีในประเทศ ไทยและประเทศต่าง ๆ ในโลก - ภาษา	20 20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		ต่างๆในโลก 7. ตระหนักถึงความสำคัญ ในวัฒนธรรมประเพณีของ ประเทศไทย และประเทศ ต่าง ๆ ในโลก 8. มีส่วนร่วมสืบทอด วัฒนธรรมประเพณีไทย 9. ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ของผู้ที่มีวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามของสังคมไทยและ เลือกรับ ปรับ ใช้วัฒนธรรม จากต่างชาติได้อย่าง เหมาะสมกับตนเองและ สังคมไทย 10. ประพฤติปฏิบัติตาม ค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมโลก 11. เป็นผู้นำในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาพฤติกรรม	- การแต่งกาย - อาหาร - ประเพณีที่สำคัญๆ ฯลฯ 7. การอนุรักษ์ และสืบทอด วัฒนธรรมประเพณี (กรณีตัวอย่าง) 8. ข้อปฏิบัติในการมีส่วนร่วม สืบ ทอด ประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของ สังคมไทย 9.1 แนวทางในการเลือกรับ ปรับ ใช้วัฒนธรรมต่างชาติได้อย่าง เหมาะสมกับตนเองและสังคมไทย (กรณีตัวอย่าง) 9.2 ค่านิยมที่พึงประสงค์ของ สังคมไทย - ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - การขยันหมั่นเพียร - การให้อภัย ฯลฯ 10. ค่านิยมที่พึงประสงค์ของ ประเทศต่างๆ ในโลก - การตรงต่อเวลา - ความมีระเบียบ ฯลฯ 11. วิธีปฏิบัติในการประพฤติดน เป็นผู้นำร่วมในการป้องกัน และ	

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		ตามค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ของสังคมไทย	แก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ในสังคมไทย	
2.	หน้าที่พลเมือง	1. รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ รัฐธรรมนูญ 2. รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และการตรวจสอบอำนาจรัฐ 3. อธิบายความเป็นมา และ การเปลี่ยนแปลงของ รัฐธรรมนูญ 4. บอกวิธีปฏิบัติตนตาม รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย 5. รู้และเข้าใจหลักสิทธิ มนุษยชน 6. อธิบายหลักสิทธิมนุษยชน ให้ผู้อื่นได้ 7. ปฏิบัติตนตามหลักสิทธิ มนุษยชน	1. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่มี ผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และมีผลต่อฐานะของประเทศใน สังคมโลก 2. บทบาทหน้าที่องค์กรตาม รัฐธรรมนูญและการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ 3. ความเป็นมา และการ เปลี่ยนแปลงของรัฐธรรมนูญ 4.1 รัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น ๆ 4.2 การปฏิบัติตนให้สอดคล้อง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่น ปฏิบัติ 5. หลักสิทธิมนุษยชนและบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการสิทธิ 6. กฎหมายระหว่างประเทศที่ว่า ด้วยการคุ้มครองสิทธิด้านบุคคล 7. การปฏิบัติตามหลักสิทธิ มนุษยชน	20 20

คำอธิบายรายวิชา สค31003 การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนา ชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเป็นผู้นำผู้ตามในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม.ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบัน

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความหมาย ความสำคัญ ของข้อมูล ประโยชน์ของข้อมูลตนเอง ชุมชน สังคม
2. เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูล เช่น การจัดเวทีประชาคม การสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ฯลฯ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม
4. การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และการนำไปใช้
5. ความหมายความสำคัญที่มาและบทบาทหน้าที่ของผู้นำ ผู้ตามชุมชนด้านการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม
6. การเป็นผู้นำ ผู้ตามในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมสู่การปฏิบัติ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จัดให้ผู้เรียนศึกษาจากการปฏิบัติจริง เข้าร่วมสังเกตการณ์ ศึกษากรณีตัวอย่างในชุมชน และผู้นำชุมชน สร้างสถานการณ์จำลอง จัดทำเวทีประชาคม และการศึกษาดูงาน เปรียบเทียบการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ชุมชน/สังคม ระหว่างกลุ่ม ระหว่างชุมชน ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ / ผู้ตามในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากผลงาน และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา สค31003 การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนา ชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเป็นผู้นำผู้ตามในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม.ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบัน

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	พัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	1. มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม 2. มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของข้อมูลตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 3. วิเคราะห์และอธิบายข้อมูล 4. เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน สังคม 5. สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเอง	1. หลักการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม 2. ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ของข้อมูลด้าน - ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ - การเมือง - การปกครอง - ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี - หน้าที่พลเมือง - ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม - สาธารณสุข - การศึกษา 3. วิธีการจัดเก็บ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเผยแพร่ข้อมูล 4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม 5.1 เทคนิคการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน เช่น	20 20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		ครอบครัว ชุมชน สังคม 6. รู้และเข้าใจ บทบาท หน้าที่ ของผู้นำชุมชน 7. เป็นผู้นำ ผู้ตามในการ จัดทำและขับเคลื่อน แผนพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนสังคม	- การจัดทำเวทีประชาคม - การประชุมกลุ่มย่อย - การสัมมนา - การสำรวจประชามติ - การประชาพิจารณ์ ฯลฯ 5.2 การจัดทำแผน - ทิศทาง นโยบาย - โครงการ - ผู้รับผิดชอบ - จัดลำดับความสำคัญ ฯลฯ 5.3 การเผยแพร่สู่การปฏิบัติ - การเขียนรายงาน - การเขียนโครงการ ฯลฯ 6. บทบาท หน้าที่ของผู้นำ/สมาชิก ที่ดีของชุมชน สังคม 7.1 ผู้นำ ผู้ตามในการจัด แผนพัฒนา ชุมชน สังคม 7.2 ผู้นำ ผู้ตามในการขับเคลื่อน แผนพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	

~ 55 ~

ภาคผนวก

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ผังมโนทัศน์ (Concept Map) หมายถึง แผนภาพแทนความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีความหมายระหว่างความคิดรวบยอดต่าง ๆ โดยอยู่ในรูปของข้อความ ทั้งนี้ข้อความอาจเป็นฉลากความคิดรวบยอดสองอัน หรือมากกว่านั้น ซึ่งมาเชื่อมโยงกันด้วยถ้อยคำที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องระหว่างความคิดรวบยอดนั้น ๆ Concept Map สามารถอยู่ในรูปแบบของแผนภูมิใยแมงมุม (Spider chart) แผนภูมิองค์กร (Organization chart) หรือ แผนผังสาย (Flow diagram)

คำอธิบายรายวิชา หมายถึง ข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เวลาเรียน รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับชั้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทาง ที่ผู้สอนใช้ในการวางแผน และออกแบบการเรียนการสอน

สาระการเรียนรู้ หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะสำคัญรวมไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้

จิตสาธารณะ (Public Minded) หมายถึง บุคคลที่มีจิตสำนึกทางสังคม มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นคนใจกว้างเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่น ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

เวทีประชาคม (Community Stage) หมายถึง การจัดทำเวทีสาธารณะในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ประชาชนโดยผู้เกี่ยวข้อง หรือ มีส่วนได้เสียโดยตรงมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลในรายละเอียด พร้อมแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ตลอดจนแสดงความเห็นต่องาน หรือ นโยบายในชุมชนของตน

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) หมายถึง กิจกรรมการผลิต การให้บริการ อุตสาหกรรม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ทรัพย์สินทางปัญญา ฯลฯ รวมถึงบรรดาสินค้าและบริการที่มีการใช้ “ความคิดสร้างสรรค์” ในการผลิตหรือบริการ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับสินค้าและบริการนั้น ๆ

ตัวอย่าง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในบ้านเรา เช่น อาหารไทย ศิลปะการแสดง แฟชั่น ซอฟต์แวร์ วรรณกรรม ดนตรี การแพทย์แผนไทย การโฆษณา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฯลฯ

ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ จัดเป็นทรัพย์สินอีกชนิดหนึ่ง นอกเหนือจากสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น รถ โต๊ะ ตู้เย็น เป็นต้น และอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น บ้าน ที่ดิน เป็นต้น โดยทั่ว ๆ ไปคนไทยส่วนมากจะคุ้นเคยกับคำว่า “ลิขสิทธิ์” ซึ่งใช้เรียกทรัพย์สินทางปัญญาทุกประเภท โดยที่ถูกต้องแล้วทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม และลิขสิทธิ์ ซึ่งทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมนั้นเป็นความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรม ส่วนลิขสิทธิ์ หมายถึงงานหรือความคิดสร้างสรรค์ในสาขาวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรี งานภาพยนตร์ หรืองานด้านอื่น ๆ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอภิชาติ จีระวุฒิ

นายวิมล จำนงบุตร

ดร.ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์

ดร.ทองอยู่ แก้วไพฑูริ

นางพรทิพย์ กล้ารบ

เลขาธิการ กศน.

รองเลขาธิการ กศน.

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาหลักสูตร

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะผู้ยกร่าง

นางอรัญญา บัวงาม

นางนลินี ศรีสารคาม จันทร์ตรี

นางสาวเนาวเรศ น้อยพานิช

นางสาวจิระพันธ์ ชาติชินเชาว์

นางธัญญาดี เหล่าพาณิชย์

นางสาววาสนา โกสีย์วัฒนา

นายวีรยุทธ แสงศิริวัฒน์

นายชฤดี ประสานสอน

ดร.ณราวัลย์ นันตะภูมิ

นางพรทิพย์ เข้มทอง

สถาบัน กศน. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผอ.ศฝช. สุรินทร์

ผอ.ศบอ.โคกสูง จ.สระแก้ว

โรงเรียนปทุมคงคา สพฐ.

สำนักงาน กศน. กทม.

สถาบันการศึกษาทางไกล

ผอ.กศน. เขตบางคอแหลม กรุงเทพฯ

ผอ.กศน. อำเภวารินฯ จ.อุบลราชธานี

ผอ.กศน. อำเภอเกาะคา จ.ลำปาง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะผู้บรรณาธิการ

นางอรัญญา บัวงาม

นางสาวพิมพ์พร อินทจักร์

นางสาวชาลิตา วงศ์สุวรรณ

นางพรทิพย์ เข้มทอง

ข้าราชการบำนาญ

สถาบัน กศน. ภาคเหนือ

กศน. อำเภอบ้านค่าย จ.ระยอง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

ผู้พัฒนาการ

คณะทำงาน

นางคุณฤดี ศรีวัฒนาโรทัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางพรทิพย์ เข้มทอง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางสาวฉนิรินทร์ แซ่อึ้ง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางสาวสมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

ดร.รุ่งอรุณ ไสยโสภณ

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางสาวชาลิณี ธรรมธิดา

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบ

นางพรทิพย์ เข้มทอง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน